

مطالعه مراحل فتولوژیکی کشت پاییزه و بهاره خشخاش رقم Alkaloida در شرایط اقلیمی شمال تهران

صبایاوری، رضا امید بیگی

گروه علوم باغبانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

خشخاش (*somniferum L Papaver*)، گیاهی یکساله و متعلق به خانواده خشخاش (*Papaveraceae*) می باشد. مواد موثره این گیاه از دسته آکالوئیدها بوده که اهمیت زیادی در صنایع داروسازی و خصوصا در تولید داروهای مسکن دارد. رقم 1-Alkaloida خشخاش، یک رقم اصلاح شده از کشور مجارستان می باشد که برای اولین بار به ایران آورده شده است. در این تحقیق سعی شده است که مراحل فتولوژیکی کشت پاییزه و بهاره این رقم در شرایط اقلیمی شمال تهران بررسی شود. طی این تحقیق کشت پاییزه این گیاه اواسط مهر ماه سال ۱۳۸۴ انجام گردید. بوته ها در آبان ماه وارد مرحله تشکیل برگهای طوقه ای شدند. اما از اواسط دی ماه به بعد گیاهان به تدریج به علت سرمای زمستان از بین رفتند. کشت بهاره این گیاه اواسط اسفند ماه سال ۱۳۸۴ انجام شد. مراحل رشد گیاهان به طور مطلوب انجام گرفت. اولین میوه ها اوایل تیر ماه سال ۱۳۸۵ تشکیل و بذور در اواخر این ماه جمع آوری شدند. نتایج این تحقیق نشان داد که شرایط اقلیمی منطقه شمال تهران جهت کشت بهاره این رقم مناسب است، اما در صورت کشت پاییزه، گلدهی و به بذور رفتن بوته ها در چنین شرایط اقلیمی امکان پذیر نمی باشد. با توجه به ویژگی های این رقم اصلاح شده و نتایج به دست آمده از اندازه گیری ها مشخص می شود که شرایط اقلیمی این منطقه بر ارتفاع بوته ها تأثیر چندانی نداشته اما تعداد شاخه های جانبی، تعداد کپسول و وزن هزار دانه در این شرایط کاهش یافته است. به لحاظ اهمیت این گیاه در صنایع دارو سازی ایران توصیه می شود که تحقیقات در مناطق مختلف کشور به صورت کشتهای پاییزه (در مناطق گرمسیر) و بهاره (در مناطق سردتر) انجام شود